

Regelbunden tillsyn i Uppgårdsskolan och Stenhamraskolan

Grundskolan årskurs 6-9 (Uppgårdsskolan)

Grundskolan årskurs F-5 (Stenhamraskolan)

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Ekerö kommun under hösten 2009 och besökt Uppgårdsskolan den 25 och 26 augusti år 2009 och Stenhamraskolan den 25 augusti. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 26 februari 2010.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I Uppgårdsskolan och Stenhamraskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Stenhamraskolan och Uppgårdsskolan

Stenhamraskolan och Uppgårdsskolan	Antal elever
Förskoleklass	40
Grundskola	571

Källa: Uppgifter från skolan hösten 2009

Skolorna ligger på Färingsö i Ekerö kommun. Från och med höstterminen 2009 bildar Uppgårdsskolan och Stenhamraskolan ett gemensamt rektorsområde som omfattar förskoleklass till och med årskurs 9. Området leds av en rektor som till sin hjälp har två biträdande rektorer.

Eleverna på Stenhamraskolan kommer företrädesvis från tätorten Stenhamra. Skolan är organiserad i tre arbetslag med varsin arbetslagsledare. Enligt Skolverkets nationella statistik fanns 6,6 heltids lärartjänster per 100 elever i Stenhamraskolan läsåret 2008/09. (Motsvarande siffra för riket är 8,4)

Eleverna på Uppgårdsskolan kommer företrädesvis från Stenhamra, Skå och Färentuna skolor när de börjar årskurs 6 eller årskurs 7. Skolan är organiserad i fem arbetslag med var sin årskursledare. Från höstterminen 2008 tillhör även Stockbyskolan rektorsområdet. Stockbyskolan är en kommungemensam resursskola som nu fått namnet Studio 3. Beslut om inskrivning av elever i Studio 3 fattas av Ekerös centrala resursteam. Vid tillsynstillfället fanns ett tiotal elever inskrivna i Studio 3.

Tillsynen omfattar grundskolans verksamhet i Uppgårdsskolan och Stenhamraskolan.

Det har varit av betydelse för utredningen att både rektor och biträdande rektor med ansvar för Stenhamraskolan helt nyligen tilldelats detta ansvarsområde. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök hade de därför begränsad kännedom om skolans dagliga verksamhet och resultat.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner.

Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på de nationella ämnesproven i årskurs 5

Stenhamraskolan		2007	2008
Andel (%) elever som av skolan bedöms ha nått kravnivån på de nationella ämnesproven	Engelska	92 %	98 %
	Matematik	92 %	100 %
	Svenska	88 %	94 %

Källa: Skolans egna uppgifter

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön i Uppgårdsskolan

	Uppgårdsskolan					Samtliga kommunala skolor i kommunen ¹	Kommungrupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	197,3	208,8	197,5	209,8	195,8	218,2	216,7	209,3
- Flickor	218,2	231,4	199,0	217,2	209,4	225	230,8	220,6
- Pojkar	177,7	190,4	196,3	203,2	181,2	205	205,7	198,5
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	77	83	72	77	77	81	79	77
- Flickor	83	93	67	82	89	83	84	80
- Pojkar	71	75	76	72	65	76	77	74
Andel (%) behöriga till nationellt program	88	95	89	97	94	94	91	89
- Flickor	93	100	86	98	95	95	95	90
- Pojkar	82	92	93	97	80	93	93	90

Källa: Skolverkets uppföljningsstatistik

¹ Uppgifter baserade på samtliga kommunala skolor i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Tabell 4: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9

Andel (%) elever som uppnått minst godkänt i:	Uppgårdsskolan			Riket ⁴
	2006	2007	2008	2008
Engelska	100	95	92	96
Matematik	95	95	90	83
Svenska	89	95	95	97

Källa: Skolverkets nationella uppföljningsstatistik, våren 2009

Kommentar och bedömning:

Stenhamraskolan

Vid tillsynen framkommer att samlade resultat för skolan kan redovisas bland annat vad gäller läsfärdigheter i årskurs 3 och nationella ämnesprov i årskurs 5 i ämnena svenska, matematik och engelska. Utifrån dessa resultat, från andra prov och tester samt arbetet i klasserna uppskattar de lärare som Skolinspektionen intervjuat att skolans måluppfyllelse är förhållandevis god. Dock finns inga resultat att tillgå vad gäller elevernas samlade måluppfyllelse i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 3 och årskurs 5 i alla ämnen. Eftersom rektorn är ny tillsatt har hon ännu inte den övergripande kännedomen om elevernas kunskapsresultat.

Skolinspektionen bedömer att Stenhamraskolan saknar viktigt underlag för att bedöma skolans samlade måluppfyllelse i fråga om kunskapsresultat. En redovisning av skolans samlade måluppfyllelse behöver även omfatta fler ämnen än matematik, svenska och engelska.

Uppgårdsskolan

Av tabell 3 framgår att Uppgårdsskolans resultat avseende det genomsnittliga meritvärdet ligger under rikets och även under det genomsnittliga i Ekerö kommun. Skolans meritvärde år 2008 är det lägsta resultat som uppnåtts av de år som tabellen visar. Enligt skolans rektor har dock meritvärdet tydligt förbättrats år 2009, framför allt beroende på stödåtgärder som skolan satt in.

Av tabell 3 framgår också att 77 procent av eleverna i Uppgårdsskolan som lämnade grundskolan har nått målen i alla ämnen år 2008. Jämfört med året innan är det en marginell ökning och resultaten ligger i paritet med dem för riket. Däremot skiljer sig resultaten mellan flickor och pojkar även i detta avseende, vilket skolan uppmärksammat och arbetar för att höja pojkarnas resultat.

År 2008 lämnade 89 procent av flickorna årskurs 9 med fullständiga slutbetyg (en ökning med 7 procentenheter från föregående år).

⁴Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Motsvarande resultat för pojkarna var 65 procentenheter (en minskning med 7 procentenheter sedan föregående år). År 2008 var 94 procent av eleverna i Uppgårdsskolan behöriga till ett nationellt program på gymnasiet, vilket är en högre andel än för riket som helhet. Dock kan noteras att andelen pojkar som var behöriga till ett nationellt program minskat med 17 procentenheter jämfört med föregående år samt ligger lägre än i riket.

Av Skolverkets betygsstatistik från 2008 framgår att det finns stora skillnader mellan flickors och pojkars resultat. I exempelvis ämnet bild når 18 procent av flickorna målen för betyget Mycket väl godkänt jämfört med 2 procent för pojkarna.

Även i ämnena hem- och konsumentkunskap, biologi, kemi, slöjd, historia, religion samt teknik skiljer sig resultaten mellan flickor och pojkar i hög grad åt. En stor andel flickor försvann till fristående skolor under läsåret 2007/2008. Skolan har en övervikt av pojkar.

Resultaten på de nationella ämnesproven har sjunkit i engelska och matematik mellan år 2007 och 2008. I svenska är resultatet detsamma. Rektor uppger att resultaten 2009 har förbättrats i engelska och matematik medan resultatet i svenska är ungefär som föregående år.

Nationell statistik avseende relationen mellan nationella prov och slutbetyg årskurs 9 för läsåret 2007/08 visar att andel elever som har lägre eller högre slutbetyg jämfört med provbetyget skiljer sig från rikets värden. Skolan har lägre andel elever med högre slutbetyg i svenska (6 procent jämfört med rikets 16) och matematik (10 procent jämfört med rikets 24). I engelska råder motsatt förhållande där andel elever som har högre slutbetyg jämfört med provbetyget är 18 procent att jämföras med rikets värde 9 procent.

Ämnen där flest elever saknar betyg är bild, historia, geografi, religion, svenska och idrott och hälsa. Skolans kvalitetsredovisning beskriver dock enbart resultat och insatser i ämnena svenska, engelska och matematik. Skolan uppger själva att förbättring av uppföljning, analys och åtgärder för ökad måluppfyllelse i alla ämnen är ett prioriterat område och enligt rektor ser man en utveckling av måluppfyllelsen i ämnen där betyg tidigare saknades.

Skolinspektionen bedömer att Uppgårdsskolan behöver arbeta för att förbättra elevernas resultat i alla ämnen. Vidare behöver skolan arbeta för att pojkarnas resultat ska ökas.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (16)

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet, i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. I den individuella utvecklingsplanen ska läraren också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Stenhamraskolan Vid tillsynen framkommer att lärarna vid Stenhamraskolan inte följer upp elevernas kunskapsutveckling i ämnet teknik. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas. Uppgårdsskolan Skolan upprättar individuella utvecklingsplaner för samtliga elever utifrån ett skriftligt omdöme i samtliga ämnen. De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av är av skiftande kvalitet. Det framgår inte tydligt vilka insatser som behövs för att eleven ska utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver åtgärda detta.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 kap. 2 § tredje stycket skollagen ska verksamheten i skolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Enligt 3 kap. 6 § grundskoleförordningen ska eleverna i varje klass eller undervisningsgrupp ges tillfälle att tillsammans med läraren behandla frågor som är av gemensamt intresse för eleverna. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, framgår bl.a. följande. De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, ska omfatta alla elever. Skolan ska sträva efter att varje elev har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

8 (16)

Uppgårdsskolan

I intervjuer med lärare och elever framkommer det att det varierar mellan elevgrupperna hur eleverna ges tillfälle att diskutera för dem viktiga frågor. Klassens mötesform kallas mentorsråd. Det förekommer att dessa ställs in eller sker sporadiskt. Den skolgemensamma samverkansformen är elevrådet. Eleverna upplever att de frågor som elevrådet tar upp inte tas på allvar. Möten sker sällan och frågor kommer inte från mentorsråden. Detta innebär att eleverna saknar en tydlig kanal uppåt i skolans organisation för synpunkter och åsikter. Skolan har uppmärksammat de brister som förekommit och har vidtagit vissa åtgärder för att det ska fungera bättre.

Skolinspektionen bedömer att Uppgårdsskolan behöver fortsätta förbättra sitt arbete med att ge eleverna kunskap om demokratins principer och att utveckla deras förmåga att arbeta i demokratiska former.

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkom-

mer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Stenhamraskolan

I Stenhamraskolan utarbetas åtgärdsprogram för elever som är i behov av särskilt stöd. I de åtgärdsprogram som utarbetas redovisas dock inte tydligt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

Uppgårdsskolan

I Uppgårdsskolan utarbetas åtgärdsprogram för alla elever som är i behov av särskilt stöd. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknar en tydlig beskrivning av vilka behov eleven har och hur skolan ska arbeta för att målen ska uppnås. Det saknas även en tydlig redovisning av hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 kap. 2 § skollagen ska verksamheten i skolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Enligt 14 a kap. 6 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Stenhamraskolan

Vid tillsynen framkommer från både lärare och elever att det vid Stenhamrasko-

lan kan förekomma bråk, kränkningar och mobbning. Vid tillsynen framkommer dock också att skolan kraftfullt agerar vid sådana tillfällen och elever som Skolinspektionen talat med uttrycker stort förtroende för de vuxnas förmåga och vilja att stävja beteenden som motverkar en god studiemiljö.

Uppgårdsskolan

I den brukarenkät som kommunen genomför för elever och föräldrar i årskurs 8 redovisas elevernas nöjdhet i frågan om skolklimatet/arbetsro värdet 2,3 på en skala 1-4, där 4 är bästa värdet. Värdet har sjunkit något från föregående år. Skolans ambitionsnivå var att uppnå 2,7. Vid intervjuer med rektor, lärare och elever framkommer att det vid Uppgårdsskolan kan förekomma kränkningar. Eleverna känner till att det finns vuxna att vända sig till för att få hjälp. Däremot framkommer att alla vuxna inte alltid agerar lika kraftfullt vid kännedom om kränkningar.

Skolinspektionen bedömer att Stenhamraskolan och Uppgårdsskolan behöver vidta åtgärder för att ytterligare utveckla sitt arbete mot kränkande behandling så att alla elever kan garanteras en vid alla tillfällen god studiemiljö. Bland annat behöver arbetet med skolans plan mot kränkande behandling förbättras. Se vidare 2.1.3

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller ele-

vernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Stenhamraskolan

Stenhamraskolan har en "Likabehandlingsplan inklusive handlingsplan för jämställdhet mellan pojkar och flickor" som endast till vissa delar uppfyller lagens krav. Planen är daterad 2007-10-15. Således innehåller planen inte en specifik redovisning av verksamhetens behov som utgångspunkt för vilka insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året. Planen saknar vidare tydliga instruktioner kring hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Den utelämnar också att föräldrar ska informeras skyndsamt när kränkningar sker. Eleverna på skolan känner inte till planen och har inte medverkat vid framtagandet.

Uppgårdsskolan

Skolinspektionen har tagit del av skolans likabehandlingsplan och handlingsplan för jämställdhet. Handlingsplanen för jämställdhet är daterad 2007-02-27. Planen uppfyller inte författningarnas krav fullt ut. Den innehåller inte en specifik redovisning av verksamhetens behov som utgångspunkt för vilka insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året. En sådan redogörelse förutsätter att man gör en systematisk kartläggning av den egna verksamheten där eleverna är delaktiga, vilket inte utförts på skolan. Planen innehåller inte heller någon uppföljning av föregående års arbete. Planen saknar vidare tydliga instruktioner kring hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid).

Stenhamraskolan och Uppgårdsskolan

Av den timplan som gäller för undervisningen i Stenhamraskolan framgår inte i vilken omfattning undervisning i ämnena NO och SO erbjuds eleverna. För dessa ämnen finns endast en sammanlagd undervisningstid angiven. Vidare redovisas ingen tid för ämnet teknik. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnena NO, SO och teknik. Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas så att skolan synliggör NO /teknik och SO och i timplanen och säkerställer i hur stor omfattning ämnesblocken erbjuds eleverna.

Vid en sammanräkning av skolornas timplaner visar det sig att det garanterade antalet undervisningstimmar i hem-och konsumentkunskap ej tillgodoses. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver se över sin gemensamma timplan så att alla elever garanteras den omfattning i varje ämne som förordningen föreskriver.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 kap. 3§ skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Uppgårdsskolan Enligt Skolverkets nationella statistik saknar 29 procent av lärarna behörighet för den undervisning de i huvudsak bedriver. Enligt rektorn har flera fått s.k. lokal behörighet i kommunen. Skolan saknar vidare en utbildad speciallärare/specialpedagog, vilket enligt både rektor och lärare skulle behövas. I intervjuer framkommer att det saknas kompetens att ge elever med läs- och skrivsvårigheter undervisning som i tillräcklig omfattning är anpassad till deras behov. Rektor uppger att ansträngningar görs för att anställa en speciallärare. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver fortsätta sitt arbete för att öka andelen behöriga lärare.

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Stenhamraskolan

Vid Stenhamraskolan diskuteras resultat, bland annat måluppfyllelse gällande nationella ämnesprov och föräldrars och elevers nöjdhet i frågor som rör nationella mål. Diskussionerna sker ofta i arbetslag och leder emellanåt till att åtgärder vidtas för skolans eller arbetslagets del. Skolan kan påvisa ökad måluppfyllelse inom vissa områden och har identifierat framtida utvecklingsområden, exempelvis inom matematikämnet. Det framkommer dock också vid tillsynen att Stenhamraskolans kvalitetsarbete behöver utvecklas. Det har förekommit många byten av rektorer. Detta uppges av lärarna ha varit till förfång för struktur, regelbundenhet och möjlighet till ett skolövergripande kvalitetsarbete. Som exempel kan nämnas att skolledningen inte regelbundet följer upp skolans samlade kunskapsresultat inom ett flertal ämnen. Ledningen behöver diskutera måluppfyllelsen med lärarna, analysera måluppfyllelsen och därefter besluta om eventuella åtgärder.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att Stenhamraskolans kvalitetsarbete ges en tydlig ledning som kan verka över tid.

Uppgårdsskolan

På Uppgårdsskolan diskuteras verksamheten i både ämnes- och årskursgrupper. Flera områden av verksamheten följs upp och utförda insatser utvärderas i viss utsträckning. Skolan kan påvisa måluppfyllelsen inom vissa områden och kan också peka på framtida utvecklingsområden, exempelvis bättre skolresultat, utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet och utökat elevinflytande. Dock har skolan inte ett fullt utvecklat kvalitetsarbete avseende arbetet med normer och värden och elevers delaktighet.

Skolinspektionen bedömer att arbetet med att systematiskt utvärdera verksamheten mot nationella mål behöver utvecklas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verk-

samheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Stenhamraskolan och Uppgårdsskolan

För båda skolorna ingår skolans kvalitetsredovisning som del i den verksamhetsberättelse Ekerö kommun begär från skolorna. Skolornas kvalitetsredovisning utformats som en verksamhetsberättelse i meningen att dokumentet huvudsakligen beskriver det arbete skolan utfört inom olika områden. Viss måluppfyllelse redovisas och analyseras, men istället för att ange eventuella åtgärder för ökad måluppfyllelse, beskrivs vanligen det arbete skolan gjort inom området. På Uppgårdsskolan formuleras åtgärder för måluppfyllelse i vissa delar. Vidare dokumenteras kunskapsresultat alltför begränsat på båda skolorna. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska behöver redovisas. Det redovisas inte heller någon uppföljning och utvärdering av skolans motsvarande plan mot kränkande behandling. Vad gäller elevers medverkan har de svarat på enkäter som underlag för utvärderingar. I övrigt har kvalitetsredovisningen inte utarbetats under medverkan av elever.

Skolinspektionen bedömer att skolornas kvalitetsredovisning behöver utvecklas så att den tydligare beskriver vilka resultat skolan uppnått i förhållande till nationella mål, analyser av dessa resultat och åtgärder till följd av analyserna. Vidare ska kvalitetsredovisningen upprättas i samverkan med elever och uppföljning och utvärdering av skolans motsvarande plan mot kränkande behandlings ska redovisas. .

2009-11-27 Stockholm

Christina Sjöberg

Lars Svensson